

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน

ครูแรมเดือน บุญชู

เรื่อง

ประโยคไทย ใช้ให้ถูก

ภาษาไทย
มัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยคไทยใช้ให้ถูก

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายประโยชน์ชนิดต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๒. จำแนกประโยชน์ชนิดต่าง ๆ ได้

เรียงคำให้ได้ความ

ชนิดของประโยค

๑. ประโยคสามัญ

ประโยคที่มีใจความเดียว ซึ่งจะมีบทประธาน และบทแสดงอย่างละหนึ่งเดียว เท่านั้น

ประโยชน์สามัญ

๑.๑ ประโยคสามัญกริยาหลักกริยาเดียว

มาลีกำลังรดน้ำต้นไม้

เขาหัวเราะ

ประโยชน์สามัญ

๑.๒ ประโยคสามัญกริยาหลักประเภทกริยาเรียง

ตำรวจวิ่งไล่จับผู้ร้าย

แมววิ่งไล่จับหนู

ชนิดของประโยค

๒. ประโยครวม

ประโยคที่มีประโยคสามัญตั้งแต่ ๒ ประโยค
ขึ้นไปมารวมกัน โดยมีคำสันธานเชื่อมประโยค

ประโยชน์รวม

๒.๑ ประโยชน์รวมที่มีใจความคล้อยตามกัน

คำสันธานเชื่อมประโยค และ กับ ทั้ง....และ
ถ้า....จึง พอ....ก็ เมื่อ....ก็ แล้ว....จึง แล้ว....ก็

ถ้าฉันสอบได้คะแนนดีคุณพ่อก็จะให้รางวัลแก่ฉัน

ประโยชน์รวม

๒.๒ ประโยชน์รวมที่มีใจความขัดแย้งกัน

ใช้คำสันธานเชื่อมประโยค แต่ แต่ทว่า
ถึง....ก็ ทั้งที่....ก็ กว่า....ก็ แม้ว่า....ก็ แม้....ก็

กว่าเขาจะมาถึงบ้านแม่ก็ปิดประตูแล้ว

ประโยชน์รวม

๒.๓ ประโยชน์รวมที่มีใจความให้เลือกเอาอย่างใด
อย่างหนึ่ง

ใช้คำสันธานเชื่อมประโยค หรือ มิฉะนั้น
ไม่เช่นนั้น มิฉะนั้น...ก็ ไม่...ก็ หรือไม่อย่างนั้น...ก็

ถ้าคุณไม่รับประทานผักก็ต้องรับประทานผลไม้

ประโยชน์รวม

๒.๔ ประโยชน์รวมที่มีใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน

ใช้สัณฐานเชื่อมประโยค จึง เพราะ...จึง
เพราะฉะนั้น เพราะฉะนั้น...จึง เพราะว่า ดังนั้น...จึง

เพราะเขาขยันเรียนเขาจึงสอบได้คะแนนดี

ชนิดของประโยค

๓. ประโยคซ้อน

ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคความเดียว ๒
ประโยคขึ้นไปซ้อนกันอยู่

ชนิดของประโยค

๓. ประโยคซ้อน

ประโยคหนึ่งเป็นประโยคหลัก เรียกว่า มุขยประโยค
และมีประโยคที่มาขยายประโยคหลัก เรียกว่า อนุประโยค

ประโยคซ้อน

๓.๑ ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค

คนเดินริมถนนมองดูตำรวจ

ประโยคซ้อน

๓.๒ ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค

นักเรียนที่ตั้งใจเรียนย่อมประสบความสำเร็จ

ประโยคซ้อน

๓.๓ ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยค

เขาดีจนฉันทึ่งใจ

นักเรียนทำกิจกรรม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์

ประโยคที่กำหนดให้

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคสามัญ
๑	แม่ซื้อดอกกุหลาบดอกใหญ่	
๒	น้องชายของฉันวิ่งเล่นที่สวนสาธารณะ ในหมู่บ้าน	
๓	พี่สาวตั้งใจอ่านหนังสือ	
๔	ผมรักครอบครัวของผมมาก	
๕	เขาฟังเพลงอย่างตั้งใจ	

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยครวม
๑	กว่าถั่วจะสุกงานก็ไหม้	
๒	พอฉันทำการบ้านเสร็จพ่อก็กลับถึงบ้านพอดี	
๓	ไม่เธอก็ฉันต้องนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	
๔	เพราะเธอตั้งใจเรียนเธอจึงประสบ ความสำเร็จ	
๕	มาลิกับมาลัยชอบทำบุญที่วัด	

ข้อ	ประโยค	ชนิดของประโยคซ้อน
๑	พ่อคุณ้องร้องเพลง	
๒	เด็กผู้หญิงที่อยู่หลังฉันเป็นดาวโรงเรียน	
๓	เขาพูดซ้ำจนฉันรำคาญ	
๔	นายกรัฐมนตรีพูดว่าเยาวชนไทยต้องมีจิตอาสา	
๕	หล่อนไปทำงานตั้งแต่ฟ้าเพิ่งจะสาง ๆ เท่า นั้นเอง	

นักเรียนทำกิจกรรม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์

ประโยคที่กำหนดให้

ว่าเป็นประโยคชนิดใด

๑. ลมพัดแรงจนโถ้ะลัม

๒. เลื้อกัันฝนขายดีเพราะเริ่มเข้าฤดูฝน

๓. นักเรียนหญิงทานกัวยเตี๋ยวแต่นักเรียนชาย
ทานข้าวผัด

๔. เจ้าหน้าที่อนุญาตให้ถ่ายภาพได้

๕. น้องสาวไปเชียงใหม่หรือเชียงราย

๖. นาฬิกาตีบอกเวลา

๗. โต้งโยนขนมปังให้ปลาในบ่อกิน

๘. คุณครูตรวจข้อสอบ

๙. ต้นไม้มีความสำคัญต่อชีวิต

๑๐. ฝนตกเพราะอากาศร้อน

